

JAARGANG 16
VOORJAAR 2024

MENS & MISSIE

OMDAT
GEWELD STOPT
WAAR MENSEN
MET ELKAAR
IN GESPREK
GAAN

RELIGIE EN
FEMINISME
GAAN SAMEN
IN BOLIVIA

HOE WE
VERDEELDHEID
IN NEDERLAND
OMZETTEN IN
VERBINDING

“VROUWEN IN
UGANDA HEBBEN
NERGENS RECHT OP”

*Vrouwenrechtenactiviste Lina Zedriga
staat op tegen ongelijkheid*

mensen
met een
missie

Hartverwarmend hoopvol

Met een warm gevoel denk ik terug aan een diner, afgelopen december in het Laakkwartier in Den Haag. Samen met vadercentrum ADAM nodigden we buurtbewoners uit om samen te komen en te praten over vrede. Ik was verrast dat meer dan 120 mensen die elkaar niet kenden, zij aan zij zaten. Was dit die wijk waar mensen lijnrecht tegenover elkaar staan?

Aan tafel zat een groep mensen van verschillende culturen. Mensen met hart voor hun wijk die zich zorgen maken over de saamhorigheid en de toekomst van hun kinderen. Eén vrouw herinner ik me goed. Ze vertelde me dat er overlast was in de wijk door ruzies tussen hindostaanse en moslimjongeren die op straat rondhingen. Ze zag dat er iets moest gebeuren en besloot de ouders van de jongeren bij elkaar te brengen. Zij haalden hun kinderen van straat, er werd met elkaar gepraat en de onrust nam af. De vrouw zorgde ervoor dat een conflict werd opgelost door mensen te verbinden. Die oprechte aandacht voor de ander zag ik ook aan tafel tijdens het diner. Mensen luisterden geïnteresseerd naar elkaar en er was ruimte voor ieders

verhaal. Door mensen samen te brengen, komen ze echt in gesprek met elkaar. Dat zien wij ook terug in de landen waar we werken, waarover u in dit magazine meer leest. Deze verhalen inspireren mij. En geven me hoop en vertrouwen voor de toekomst.

RICK VAN DER WOUDE
Directeur Mensen met een Missie

INHOUD

- 2 VOORWOORD
- 3 NIEUWS
- 4 VROUWENRECHTEN IN UGANDA
- 7 COLUMN MARJOLEIN WESTERHOF
- 8 INTERVIEW RICHARD STEENVOORDE
- 10 POLARISATIE IN NEDERLAND

COLOFON

Redactie

Esther Pordon,
Barbel van Zuylem

Fotografie

Danna van Daal, Jean Calvino,
Milene van Tintelen,
Stephanie Broekarts

Ontwerp en opmaak

Tessa Jonker-Koudijs – TKCD

Druk en verspreiding

Mailtraffic

Uitgever en copyright

Mensen met een Missie
Postbus 16442
2500 BK Den Haag
070 21 99 600
info@mensenmeteenmissie.nl

Dit magazine is bestemd voor donateurs en belangstellenden van Mensen met een Missie.

Voor informatie over hoe u Mensen met een Missie kunt steunen, zie www.mensenmeteenmissie.nl

Gedrukt op mixed FSC-papier.

Niets uit deze uitgave mag geheel of gedeeltelijk worden opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar worden gemaakt op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Mensen met een Missie verzorgt minimaal 3 keer per jaar uitgaven als deze om donateurs en belangstellenden te informeren.

ISSN 1878-9064
RSIN 001031405
IBAN NL53 RABO 017 89 90 000
t.n.v. Mensen met een Missie

NIEUWS UIT DE WERELD

Updates van onze programma's

Elke dag werken wij met onze samenwerkingspartners aan ons gezamenlijke doel: schadelijke overtuigingen veranderen waardoor uitsluiting, discriminatie en geweld verminderen. Lees hier wat er de afgelopen maanden heeft plaatsgevonden in de Filipijnen, Kameroen, Nederland en meer.

NEDERLAND

Op 22 december organiseerden we samen met Vadercentrum ADAM en de ASN Foundation een kerstdiner in het Laakkwartier in Den Haag. Zo'n 120 mensen met allerlei religieuze en etnische achtergronden kwamen daar samen. Met behulp van speciale dialoogoefeningen werd er gesproken over onderwerpen als vrede en diversiteit, en werd er écht naar elkaar geluisterd. Een inspirerende avond!

FILIPIJNEN

In de provincie Maguindanao, waar veel spanning heerst tussen de islamitische Morogemeenschap en de oorspronkelijke volkeren, werd in februari een kamp georganiseerd voor jongeren uit beide groepen. Het kamp creëerde ruimte voor dialoog en uitwisseling van ervaringen en overtuigingen van jongeren uit beide groepen. Ze spraken veel over discriminatie en onderling wantrouwen op basis van religie, afkomst en gender, volgden workshops over vredesopbouw, mensenrechten en desinformatie op sociale media en werkten samen aan een plan om de solidariteit in hun regio te vergroten.

VERENIGDE STATEN

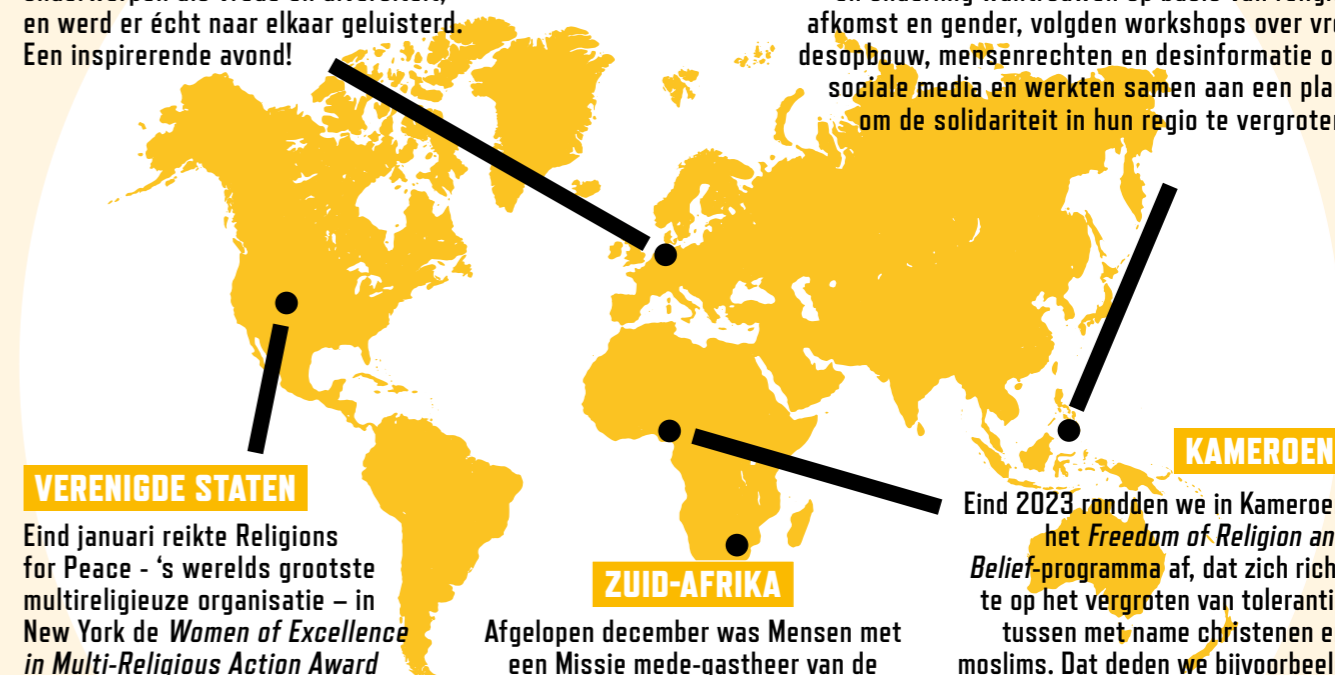
Eind januari reikte Religions for Peace - 's werelds grootste multireligieuze organisatie - in New York de *Women of Excellence in Multi-Religious Action Award* uit aan zuster Agatha Chikelue. Zij is de oprichter van het *Women of Faith Network*, samenwerkingspartner van Mensen met een Missie. De award is een erkenning en eerbetoon aan 'uitzonderlijke vrouwen van verschillende geloofs-overtuigingen die buitengewoon leiderschap hebben getoond in het bevorderen van gendergelijkheid en het stimuleren van interreligieuze samenwerking in hun gemeenschappen en daarbuiten'.

ZUID-AFRIKA

Afgelopen december was Mensen met een Missie mede-gastheer van de *InterReligious Convention* in Johannesburg. Dit driedaagse evenement bestond uit talloze paneldiscussies, presentaties en workshops, allen gericht op het uitwisselen van kennis en ervaring en het opdoen van nieuwe ideeën om tolerantie tussen religieuze gemeenschappen over de hele wereld te vergroten. Zo hielden we een sessie waarin we met de aanwezigen brainstormden over hoe we polariserende invalshoeken en boodschappen een positieve draai kunnen geven die juist uitgaat van dialoog en verbinding.

KAMEROEN

Eind 2023 ronden we in Kameroen het *Freedom of Religion and Belief*-programma af, dat zich richtte op het vergroten van tolerantie tussen met name christenen en moslims. Dat deden we bijvoorbeeld door het oprichten van vredescomités met leden uit beide geloofsgroepen. Een imam vertelde ons onlangs dat in zijn dorp moslims en christenen nu vreedzaam samenleven, terwijl dat voorheen ondenkbaar was. Zo onderhouden ze nu gezamenlijk de kerk, de moskee en het ziekenhuis. Met deze vredescomités blijft het werken aan tolerantie tussen gemeenschappen doorgaan, ook nu het *ForB*-programma zelf is afgerond.

LINA

“Vrouw zijn in Uganda is heel moeilijk”

VROUWENRECHTENACTIVISTE
LINA ZEDRIGA STOPT ONGELIJKHEID

RONALD & MARY

Diepgewortelde ongelijkheid tussen man en vrouw bepaalt al eeuwenlang de levens van vrouwen in Uganda. Lina Zedriga ervaarde al op jonge leeftijd dat ze als meisje weinig te zeggen had over haar lot. Ze besloot de strijd aan te gaan met de eeuwenoude opvattingen in haar land en is nu één van de meest bekende vrouwenrechtenactivisten in Uganda.

In een kale vierkante ruimte in het noorden van Uganda zit Lina Zedriga (62): advocaat, activiste en bovenal trotse vrouw. Een imposante verschijning waar de vastberadenheid vanaf straalt, maar in wiens ogen ook de pijn opwelt van een leven vol onrecht. ‘Vrouw zijn in dit land is heel moeilijk. We worden gezien als dom en minderwaardig, met als enige taak kinderen baren en het huishouden doen.’ Meisjes in Uganda worden om deze reden al jong van school gehaald en uitgehuwelijkt. Er is veel druk op stellen om kinderen te krijgen, en als dat niet lukt, wordt dat de vrouw aangerekend. Lina: ‘Nadat ik trouwde, kreeg ik een miskraam. De hele gemeenschap keek op mij neer.’ Toen het Lina maar niet lukte om zwanger te raken, spoorde de familie van het stel haar man aan een tweede vrouw te zoeken. ‘Er is totaal geen balans’, vertelt Lina gelaten. ‘Als een man in Uganda de afwas doet of de was ophangt, wordt hij uitgelachen. Dat is niet wat mannen ‘horen’ te doen. Van vrouwen wordt verwacht dat ze hun hele leven in dienst stellen van hun man.’

VROUWEN HEBBEN NERGENS RECHT OP

Op latere leeftijd raakte Lina toch zwanger. Ze kreeg vijf kinderen: vier jongens en een meisje. Maar lang konden zij hun vader niet meemaken. Lina’s man verdween spoorloos tijdens de burgeroorlog in de jaren ‘90. Ineens stond Lina er alleen voor, ze had helemaal niks meer. ‘Vrouwen in Uganda hebben

nergens recht op, dus toen mijn man verdween, claimden zijn broers alles dat wij samen hadden. Het land, ons vee, het huis. Ik had niks meer. Dat is het vreselijke onrecht waar wij als vrouwen in Uganda mee te maken hebben.’ Het is volgens Lina de reden dat zoveel vrouwen bij een man blijven die hen fysiek mishandelt. Zonder een man hebben ze gewoonweg niks. Vol frustratie over de behandeling van vrouwen in haar land vertrok Lina naar Kampala, de hoofdstad van Uganda, om werk te zoeken en verder te studeren. Terwijl ze ondertussen ook nog voor haar vijf kinderen zorgde, schopte ze het tot advocaat en begon aan haar missie om de diepgewortelde ongelijkheid tussen man en vrouw te stoppen. Sindsdien staat haar leven in het teken van het verdedigen van vrouwenrechten, onder andere als consultant voor de VN, gemeenschapsleider, trainer en onderzoeker en sinds 2011 als directeur van RACI, samenwerkingspartner van Mensen met een Missie.

VERANDERING BEGINT BIJ MANNEN

Het veranderen van heersende opvattingen en overtuigingen over de positie van vrouwen doet Lina door vooral met mannen te werken. ‘Tijdens het intensieve *Men Engage*-programma gaan we met mannen in gesprek over wat gelijkwaardigheid inhoudt en hoe een gelijkwaardige relatie eruitziet. Ook komen vrouwen vertellen over de oneerlijke behandeling, de uitsluiting en het geweld dat ze dagelijks meemaken. We creëren een veilige ruimte waarin mannen met elkaar én met vrouwen in gesprek gaan, en maken op die manier het onrecht bespreekbaar.’ Lina moedigt deelnemers aan om constant in gesprek te blijven met de mensen in hun omgeving. Niet met de vinger naar elkaar te wijzen, maar naar elkaar te luisteren. Stap voor stap veranderen zo steeds meer mannen hun houding ten opzichte van vrouwen.

Ronald (27) heeft net de elf weken van het *Men Engage*-programma erop zitten, en vertelt met trots over alles wat hij geleerd heeft. ‘We kregen verschillende opdrachten om na te denken en te praten over wat het betekent om een goede echtgenoot en vader te zijn. Ik heb geleerd hoe mijn vrouw en ik conflicten zonder geweld en met goede communicatie kunnen oplossen, en dat het niet uitmaakt wat de burens ervan denken als ze mij de afwas zien doen.’ Ronald groeide op met veel geweld in zijn familie en hing daardoor veel rond op straat, dronk veel en had verkeerde vrienden. Door »

“We gaan met mannen in gesprek over gelijkwaardigheid”

“Zolang er vrouwen mishandeld worden omdat mannen hun dominantie willen laten zien, ga ik door”

de training heeft hij zijn leven omgegooid. Zijn vrouw Mary (18) kan haar geluk niet op. ‘Ik heb hem echt zien veranderen de afgelopen weken. Hij helpt nu mee in en rondom het huis, drinkt niet meer en toont interesse in hoe ik me voel. Superfijn, zeker nu ik zwanger ben van ons eerste kindje.’ Ronald is vastberaden een rolmodel te zijn voor zijn zoon en de jongeren in zijn dorp. ‘Ik was vroeger geen goede jongen. Dat was anders geweest als ik was opgegroeid in een liefdevolle familie waarin mannen en vrouwen hetzelfde behandeld werden.’

OPVANG VAN SLACHTOFFERS

Behalve dat Lina zich hardmaakt voor het doorbreken van de status quo, ondersteunt ze ook slachtoffers van geweld. Vorige maand werd een zevenjarig meisje misbruikt door haar oom. De man paste op zijn nichtje terwijl haar ouders naar de stad gingen om te werken. Hij verkrachtte haar en liet haar alleen achter. Toen het meisje haar ouders vertelde wat er gebeurd was, kreeg zij de schuld. Ze werd gezien als walgelijk en ongeschikt om nog te trouwen.’ Lina en haar team brachten het meisje in veiligheid en zorgden ervoor dat ze de juiste zorg kreeg. Ze gingen het gesprek aan met de ouders en hielpen hen inzien dat de oom hier de enige schuldige was. De politie werd ingelicht en de oom gearresteerd. Lina: ‘Uiteindelijk begrepen de ouders dat hun dochter hier het slachtoffer was. Maar veel gemeenschappen zullen nog steeds naar haar kijken alsof ze vies is. Het zal moeilijk voor haar zijn om te trouwen. Precies om deze reden moeten we ons blijven inzetten om die schadelijke overtuigingen over de positie van vrouwen te veranderen.’

HOOP VOOR DE TOEKOMST

De afgelopen jaren heeft Lina de levens veranderd van honderden mannen en vrouwen in Uganda en bijgedra-

gen aan de verbetering van beleid op het gebied van vrouwenrechten. ‘Het is mijn doel om geweld tegen vrouwen en ongelijkheid volledig te stoppen.’ Het is duidelijk dat Lina niet met zich laat spotten en tegelijkertijd dat ze enorm veel geeft om de vrouwen in haar gemeenschap. Een bijzondere mix van strijdlust en compassie, van volharding en warmte. Het vlammetje dat in haar jeugd begon te branden is uitgegroeid tot een reusachtig vuur. Ze krijgt van steeds meer dorpschouwen de vraag om in hun dorp te komen praten over gelijkwaardigheid. ‘Zij zien de harmonie in andere dorpen waar vrouwen betrokken worden bij dorpsbeslissingen en waar alle taken eerlijk worden verdeeld tussen mannen en vrouwen. Ze zien de positieve gevolgen van deze veranderingen.’

Lina heeft dan ook veel hoop voor de toekomst. Ze is ervan overtuigd dat Uganda op een dag volledige gelijkwaardigheid zal kennen. Máár, benadrukt ze, dat vraagt om veel tijd en doorzettingsvermogen. ‘We moeten honderden jaren van culturele gebruiken doorbreken. Ik zie vooruitgang, steeds meer meisjes maken bijvoorbeeld hun school af, maar het kost tijd. Zolang er vrouwen mishandeld worden omdat mannen willen laten zien wie de baas is, ga ik door.’ ●

Religie & feminisme in Bolivia

Religie en vrouwenrechten, gaat dat wel samen? Kun je religieus zijn en tegelijk ook feminist? Dit zijn vragen die ik in tegenkwam in ons werk om geweld tegen vrouwen in Bolivia terug te dringen.

Religie maakt in Bolivia een groot deel uit van het dagelijks leven. Het is er gewoon, als iets vanzelfsprekends. Het biedt troost, hoop, motivatie en kracht om vooruit te komen en aan verandering te werken. Tegelijkertijd is er in Bolivia veel geweld tegen vrouwen. Dit komt voort uit het idee dat vrouwen on-

ten over religieuze teksten om zo samen tot een andere interpretatie te komen.

HOOP EN INSPIRATIE

Deze vrouwen in Bolivia laten zien dat feminisme en geloof samen kunnen gaan. Eén van hen zei laatst tegen me: ‘In mijn feminisme staat empathie en luisteren centraal. Mijn geloof is daarvoor het startpunt.’ In een samenleving waar veel polarisatie is, brengen deze gelovige vrouwen de dialoog op gang. Tussen vrouwen en mannen, tussen verschillende geloofsgemeenschappen, tussen regio’s. Hun tomeloze inzet inspireert mij. Zij zijn echte bruggenbouwers. Dappere vrouwen met een missie, die de hoop op een leven vrij van geweld doen groeien.

“Deze vrouwen in Bolivia laten zien dat feminisme en geloof samen kunnen gaan”

dergeschikt zijn aan mannen, iets dat in Bolivia vaak wordt onderbouwd met rigide interpretaties van religieuze teksten. Niet zelden krijgen vrouwen zélf de schuld van het geweld waarmee ze te maken krijgen.

RUIMTE VOOR DIALOOG

Samen met vrouwelijke religieus leiders, feministische theologen en zusters creëren wij daarom ruimte voor Boliviaanse mannen én vrouwen om in gesprek te gaan en na te denken over bijvoorbeeld normen en verwachtingen rond vrouw en man zijn, gelijkwaardigheid en vreedzaam samenleven. We inspireren hen ook om met elkaar te pra-

MARJOLEIN WESTERHOF werkt sinds 11 jaar bij Mensen met een Missie. Ze is verantwoordelijk voor het Bolivia-programma en is relatiebeheerder Religieuze Instututen Nederland.

IN GESPREK MET PASTOR RICHARD

“HOOP ZOEK JE SAMEN EN VIND JE SAMEN”

VOOR RICHARD STEENVOORDE WAS DE KEUZE VOOR EEN RELIGIEUS LEVEN GEEN BEVLIEGING, MAAR EEN GELEIDELIJKE ONTDEKKING. HIJ HAD AL VAN ALLES MEEGEMAAKT EN GEDAAN, DEED PROMOTIEONDERZOEK EN WERKTE ALS JURIST VOOR DE BISSCHOPPENCONFERENTIE. EN TOCH KREEG HIJ STEEDS HET GEVOEL DAT HIJ IETS MISTE.

‘Ik herinner me een moment dat ik met vrienden op zondagmiddag carnaval had gevierd. Heel gezellig. Maar op de terugweg dacht ik, als ik niets doe, zit ik volgend jaar weer in deze bus. Word ik daar echt gelukkig van?’ De dag erna stuurde hij een mailtje naar de dominicanen in Engeland.

Bij de dominicanen – een religieuze orde die bestaat uit een mannelijke, een vrouwelijke en een seculiere tak - vond Richard de balans tussen verstilling en verdieping. ‘Dominicanen leiden geen stil kloosterleven. We staan midden in de wereld, hebben banen, studeren of doen onderzoek en combineren dat met een leven van gebed en missie.’ In Rotterdam woont en werkt Richard samen met zes broeders. Terwijl om hen heen kerken sluiten, bouwen zij aan iets nieuws.

STUDENTENPASTORAAT

Op verzoek van de bisschop zette

“Ik wil jonge mensen graag leren dat het niet erg is om in gesprek te raken met iemand met wie je het niet eens bent”

Richard in Rotterdam het studentenpastoraat op. ‘We begonnen met vijftig internationale studenten. Inmiddels komen elke zondag zo’n honderdtachtig jonge mensen naar onze viering.’ Het is een levendige gemeenschap met meer dan vijftig nationaliteiten. ‘Mensen uit allerlei culturen vinden elkaar in onze kerk. En het leuke is dat de studenten heel enthousiast zijn en zelf ook veel organiseren. Of elkaar uitnodigen rond Kerstmis als iemand niet naar zijn eigen land kan. Daar hoeven wij als broeders niets voor te doen. Die verbinding van culturen vind ik een hoopvol teken voor de toekomst.’

MET CABARETIERS OP HET PODIUM

Richard en zijn medebroeders trekken er vaak op uit om anderen te ontmoeten. ‘We zijn een nieuwe generatie broeders die veel improviseren en pragmatisch werken. Zo stonden we een aantal jaar geleden samen met enkele cabaretiers op het podium in de Verkadefabriek met een voorstelling over bezieling, onzekerheid, hoop en vertrouwen. En dit jaar waren we voor het eerst bij de introductieweek van de universiteit en daarna met het *Klooster Op Wielen* op een festival. Deze ontmoetingen leveren prachtige gesprekken op en geven ons een goed beeld van de vragen waarmee studenten tegenwoordig worstelen.’

WERELDBEELD

Volgens Richard nemen veel jonge mensen de wereld waar als losse fragmenten. ‘Ze missen de samenhang. Dat merk ik in gesprekken, maar zag ik bijvoorbeeld ook op de afstudeertentoonstelling van de kunstacademie. Allemaal installaties in stukjes, beelden met losse lichaamsdelen. Mijn verklaring

hiervoor? Jonge mensen hebben minder fundament meegekregen en moeten het zelf uitvinden in een wereld die steeds ingewikkelder wordt.’ De studenten die bij het pastoraat komen, zijn op zoek naar verbinding en vinden het fijn dat ze met anderen kunnen sparren over wat hen bezighoudt. Richard ziet studeren en het geloof ook niet los van elkaar. ‘In studie zoek je de waarheid, net als in gebed. Dat je bij ons over geloof én wetenschap kan praten, en iedere vraag mag stellen, daar zijn studenten vaak verbaasd over. Er is geen enkele vraag die niet mag. Die openheid spreekt jongeren aan.’

VERDIEPEN

Onlangs is Richard benoemd tot bijzonder hoogleraar Christelijke filosofie. ‘Ik wil jonge mensen graag leren dat het niet erg is om in gesprek te raken met iemand met wie je het niet eens bent. Door zo’n gesprek leer je zelf nieuwe vragen te stellen en je te verdiepen in je eigen overtuigingen en waarheid.’ Hoewel het roerige tijden zijn in binnen- en buitenland, heeft Richard hoop. ‘Je moet het leren opsporen. Hoop kan overal verstopt zitten in wat je meemaakt. En als je het zelf niet ziet, zien anderen het bij jou misschien wel. Hoop zoek je samen en vind je samen.’ ●

“Die verbinding van culturen vind ik een hoopvol teken voor de toekomst”

OP ZIJN NEGENENDERTIGSTE TRAD RICHARD STEENVOORDE (50) IN BIJ DE ORDE DER PREDIKHEREN (DOMINICANEN). HIJ WERKT ALS PASTOR IN EEN INTERNATIONALE STUDENTENPAROCHIE IN ROTTERDAM EN IS BIJZONDER HOOGLEERAAR CHRISTELIJKE FILOSOFIE.

HAKAN

ALI

RENÉ

Met elkaar praten kan polarisatie tegengaan

HOE WE VERDEELDHEID IN NEDERLAND OMZETTEN IN VERBINDING

Na bijna 100 jaar werken aan vrede en veiligheid wereldwijd, richten we sinds 2023 onze pijlen ook op het verminderen van polarisatie in Nederland. Want hoewel ons land vooral bekend staat om tolerantie zien we de maatschappij verharderen. Er wordt steeds minder naar elkaar geluisterd, met verdeeldheid, polarisatie en soms zelfs geweld tot gevolg. We blijven steeds meer in onze eigen bubbel en komen niet genoeg in contact met 'de ander'. Door de dialoog aan te gaan, doorbreken we de onzichtbare muren tussen mensen.

'Wel even jullie schoenen uitdoen', zegt Hakan Özkuşugüdenli, terwijl hij een groep nieuwsgierige bezoekers verwelkomt in de Mescidi Aksa moskee. Hakan is de vicevoorzitter van het Turkse gebedshuis, dat gelegen is in de Haagse Schilderswijk. Met oprechte interesse stelt de groep hem allerlei vragen: Wat betekenen die tekens op de muur? Waar zijn de vrouwen in de moskee? En hoe komt het dat het vooral op vrijdag hier druk is? Hakan beantwoordt alles geduldig en vriendelijk. 'Ik wist wel dat vrijdag een heilige dag was voor moslims, maar nu weet ik ook waaróm', zegt een van de deelnemers enthousiast als hij weer naar buiten komt.

ZORGEN OM POLARISATIE IN NEDERLAND

De moskee is de eerste stop tijdens de *Breaking the Walls Experience*, een groepswandeling door verschillende wijken in Den Haag. Deze *experience* is de kick-off van het werk dat Mensen met een Missie sinds kort in Nederland doet om polarisatie te verminderen. Hard nodig, want uit onderzoek van het Sociaal Cultureel Planbureau (SCP) blijkt dat driekwart van de Nederlanders zich zorgen maakt over de toename van polarisatie in het land. Niet gek gezien het steeds fellere politieke en publieke debat. Vooral als het gaat om onderwerpen als klimaat, stikstof en immigratie lopen de gemoeden in de politiek en op sociale media vaak hoog op.

Uit datzelfde onderzoek van het SCP blijkt ook dat de helft van de Nederlanders het gevoel heeft op zijn of haar woorden te moeten letten. En dus gaan we moeilijke discussies liever uit de weg, en blijven we steeds vaker in onze eigen comfortabele 'bubbel'. Maar precies dát werpt onzichtbare muren op en zorgt voor

verdeeldheid. Tussen links en rechts, hoogopgeleid en laagopgeleid, arm en rijk, gelovig en ongelovig. We omringen ons vooral met gelijkgestemden en komen weinig in contact met mensen met een andere achtergrond of mening. Vooroordelen worden hierdoor versterkt en in stand gehouden.

UIT JE BUBBEL KOMEN

Tijdens de *Breaking the Walls Experience* blijkt dat René Lotte (63) uit Loosduinen en Ali Kammyte (49) uit de Schilderswijk dit sentiment herkennen. René: 'Ik vind het best lastig om uit mijn bubbel te komen. Ik merk dat ik vaak al denk te weten hoe iemand in elkaar steekt, zonder die persoon echt te kennen. Ik moet erop letten dat ik mensen niet in hokjes stop.' Ook Ali is zich bewust van zijn aannames: 'Ik had best wel wat vooroordelen over sommige bevolkingsgroepen. Ik dacht dat zij erg gesloten waren en dat het moeilijk zou zijn met hen in contact te komen.'

Met maar liefst 130 verschillende nationaliteiten is Den Haag volgens cijfers van het CBS de meest gesegregeerde stad van Nederland. Inwoners van het Statenkwartier komen bijvoorbeeld nauwelijks in de Schilderswijk, en Scheveningers zie je niet zo snel in Bezuidenhout. Om deze verdeeldheid tegen te gaan en mensen met elkaar in contact te brengen organiseren we hier de *Breaking the Walls Experience*. Deelnemers bezoeken wijken waar ze anders nooit komen, en met behulp van onze dialoogexperts gaan de wandelaars en wijkbewoners dieper met elkaar in gesprek. Ze worden aangemoedigd hun eigen bewuste en onbewuste vooroordelen over de ander te onderzoeken en bespreken. Zo stappen ze uit hun bubbel en maken écht contact met mensen die ze anders nooit zouden spreken.

OPENSTAAN VOOR DE ANDER

Nienke Vierstra, dialoogexpert van Mensen met een Missie, werkt ook in Uganda en Indonesië en ziet overeenkomsten met Nederland op het gebied van polarisatie: 'Hier heersen net zo goed schadelijke overtuigingen en vooroordelen. De afgelopen tijd gaat het veel over het conflict in Gaza en over de recente verkiezingen. Onderwerpen waar mensen héél verschillend over denken. In plaats van zulke gebeurtenissen ons te laten verdelen, is het zaak dat we de verbinding blijven opzoeken. Door open te staan voor de ervaring van een ander en de dialoog aan te gaan kun je nieuwe inzichten opdoen, anders naar dingen gaan kijken, en meer begrip krijgen voor de ander.'

RENÉ LOTTE:

"Zonder deze wandeling was ik nooit met Ali in gesprek gegaan"

Het conflict in Gaza komt tijdens de *Breaking the Walls Experience* ook ter sprake in een gesprek tussen René en Ali. René uit zijn zorgen: 'Ik ben bang dat als de oorlog in de Gazastrook zo doorgaat, het ook gaat etteren hier in Nederland.' Ali begrijpt die angst: 'We zien hier in de Schilderswijk zeker toegenomen spanningen door wat er in Gaza gaande is.' Ali vertelt hoe hij daarmee omgaat: 'Samen met een aantal andere moslims uit de wijk ben ik met een bosje bloemen langsgegaan bij Joodse buurtbewoners. We wilden hen laten weten dat ze erbij horen, dat we hun emoties en angsten begrijpen.' In de meeste gevallen werden de mannen goed ontvangen maar bij sommigen bleef de deur dicht. 'Misschien dat de angst en vooroordelen toch te groot waren. Dat ze moslims voor de deur zagen staan en de deur niet open durfden te doen. Dat begrijp ik ook. Maar dat soort acties, net als deze wandeling, werken wel. Als een kiezel die in een vijver wordt gegooid, waarbij de positieve impact als rimpelingen in het water steeds verder uitdijt.'

PRATEN HELPT ÉCHT

De dialoog oefeningen zorgen ervoor dat mensen die anders nooit met elkaar in contact zouden komen, écht met elkaar in gesprek gaan. Met vragen, stellingen en tips inspireert Nienke de deelnemers aan de wandeling om moeilijke onderwerpen te bespreken. Zo daagt ze hen uit stil te staan bij de basisbehoeften en gevoelens van de mens, en die in zichzelf en de ander te herkennen. Samen denken ze na over de vooroordelen die ze zelf hebben en over hoe vaak ze eigenlijk met 'de ander' in contact komen. René: 'Zonder deze wandeling was ik waarschijnlijk nooit met Ali in gesprek gegaan. Maar als ik hem nu weer tegen zou komen in de stad, zou ik wel een bakje koffie met hem willen doen!' ●

MENSEN MET EEN MISSIE IN NEDERLAND

De *Breaking the Walls Experience* is één van de activiteiten die Mensen met een Missie in Nederland inzet om onzichtbare muren tussen mensen te doorbreken. Daarnaast organiseren we ook activiteiten met buurtcentra en zijn we actief op MBO Utrecht in Kanaleneiland: een school met 1500 leerlingen met allerlei verschillende achtergronden. Tijdens diverse sessies leren zij hoe ze moeilijke onderwerpen bespreekbaar maken en hoe ze een constructief gesprek kunnen voeren, met elkaar én hun leraren.

Mensen met een Missie werkt wereldwijd om overtuigingen die leiden tot haat en geweld te veranderen.

Mensen met elkaar te verbinden. Geweld te voorkomen, voordat het begint.

**HELPT U MEE?
DONEER VIA
MENSENMET
EENMISSIE.NL/
HELPMEE
OF VIA DEZE
QR-CODE.**

DONEER NU!

**“MIJN LEVEN IS
COMPLEET VERANDERD SINDS
MIJN MAN LEERDE OVER
GELIJKWAARDIGHEID EN
VROUWENRECHTEN. MAAR VEEL
ANDERE VROUWEN IN UGANDA
LIJDEN NOG STEEDS ONDER
GEWELD EN ONDERDRUKKING.
WE MOETEN HEN HELPEN.”**

*Mary (18)
uit Uganda*

mensen
met een
missie